

Nu skärps kraven på livbolagen

Minst hälften av livbolagens styrelseledamöter ska stå fria från kopplingar till bolagets ägare. Det föreslår nu finansinspektionen för att stärka försäkringstagnas ställning i bolagen.

– Att som idag bara kräva en ensam representant för försäkringstagarna i styrelserna gör deras arbete mycket svårt, säger Eva Ekström på Finansinspektionen.

■ Förtroendet för livbolagen har rubbats, menar regeringen, och syftar bland annat på misstankarna om otillbörlig påverkan på livbolagens styrning. Finansinspektionen har därför haft i uppdrag att ta fram förslag som kan leda till ett återupprättat förtroende. SalusAnsvars livaktiebolag tillhör de tio livbolag, av totalt 43 svenska bolag, som främst berörs av Finansinspektionens uppdrag. Kriteriet för detta urval är att försäkringstagnas står för en stor del av det riskbärande kapitalet i bolagen.

Det viktigaste förslaget i rapporten Intressekonflikter i livbolagen är enligt Eva Ekström kravet på antalet oberoende ledamöter.

– Vi säger inte med våra förslag att

livbolagen inte redan idag främst ser till försäkringstagnas intressen. Men misstanken om otillbörlig påverkan minimeras genom att exempelvis fler oberoende ledamöter sitter i styrelserna.

– Om dessa svarar för hälften av ledamöterna kan de speciella försäkringstagnasrepresentanterna avskaffas, säger Eva Ekström.

Riktlinjer för hantering

Livförsäkringsaktiebolaget SalusAnsvar har kritiserats för att samtliga styrelseledamöter även suttit i moderbolaget SalusAnsvars styrelse, även försäkringstagnasrepresentanten Benny Ruus. Det har funnits en tröghet i att släppa in oberoende styrelseledamöter. År 2002 gick ledningen ut med ett löfte om att tillsätta oberoende ledamöter, och nu har faktiskt en ledamot valts in: Jan Bröms, tidigare chefsekonom på SACO.

– Ytterligare en oberoende ledamot är på gång att utses, säger Carl-Viggo Östlund, men vill inte tala om vem som är aktuell.

Bolaget kommer på flera sätt att beröras om förslagen i Finansinspektionens rapport leder till ändrad lagstiftning.

– Det kommer att krävas lite om-

ställningstid, men kan det bidra till att återvinna förtroendet för livbolagen så välkomnar jag förslaget.

Finansinspektionen anser också att Försäkringsrörelselagen bör ändras så att det ställs krav på styrelsen att fastställa riktlinjer för hantering av intressekonflikter. Carl-Viggo Östlund anser att livbolaget SalusAnsvar redan idag uppfyller det kravet genom »transparenta avtal«. Samtidigt uppger han lite självkritiskt att avtalen kanske inte alltid »varit helt tydliga«.

– Försäkringsbranschen är mycket komplex och jag tror att vi måste lära oss att vara övertydliga i avtalen för att alla ska kunna ta till sig informationen. Då tror jag också förtroendet kommer att öka för livbolagen.

– Dessutom måste vi tillföra tydliga riktlinjer för hantering av intressekonflikter, eftersom det alltid finns en risk för att sådana kan uppstå, säger Carl-Viggo Östlund.

Finansinspektionen föreslår i sin rapport även att den får ökade möjligheter till sanktioner, exempelvis böter, när livbolagen bryter mot reglerna.

Peter Örn

FOTO: URBAN URZULEK

SalusAnsvar kan acceptera en oberoende granskning

Tio konceptkunder – årets mål är nått! Så skriver försäkringsbolaget SalusAnsvar i början av juni i ett pressmeddelande, och framställer det som ett kvitto på »styrkan i vår affärsidé«. Men bolagets största ägare, Läkarförbundet, återfinns inte bland dessa tio. Är det ett kvitto på förbundets misstro mot SalusAnsvar?

■ Samma dag, den 12 juni, som Finansinspektionen presenterade sina förslag till hur förtroendet för livbolagen ska återupprättas (se separat artikel) var Carl-Viggo Östlund, VD för SalusAnsvar, inbjuden till Läkarförbundets centralstyrelse för att redogöra för bolagets verksamhet.

Läkarförbundet är inte längre det samma som SalusAnsvar. Detta är något som inte minst Läkarförbundets VD, tillika styrelseledamot i SalusAnsvar, Lars Andåker försöker nå ut med till läkarkollektivet. Men faktum kvarstår:

Läkarförbundet är fortfarande den enskilt största ägaren med cirka 15 procent av aktierna, läkarna är den viktigaste kundgruppen i SalusAnsvar och det är bland läkarkollektivet som den mesta kritiken till bolaget återfinns.

Centralstyrelsens, CS, ledamöter visade sig på flera sätt spegla den kritik och de frågeställningar som återfinns bland många av förbundets medlemmar. Det handlar bland annat om livbolagets ovilja att låta en oberoende granskningsman se över bolagets verksamhet, och att inte släppa in en person från förbundet som försäkringstagnasrepresentant i livbolagets styrelse.

Carl-Viggo Östlund, som inför CS förklarade att 2003 ska bli ett år av tillväxt men att den förutsätter ett stort förtroende för bolaget, säger till Läkartidningen att det inte krävs någon ytterligare granskning.

– Vi har redan ett antal granskare; bolagsledningen, styrelsen i vilken det ingår en försäkringsrepresentant, Finans-

Carl-Viggo Östlund, VD för SalusAnsvar misstänker att diskussionerna kring bolagets livbolag gjort att Läkarförbundet ännu inte känner ett tillräckligt stort förtroende för bolaget för att ta steget om att bli s k konceptkunder och marknadsföra bolagets produkter under eget namn.

inspektionen, revisorer etc. Nu har vi dessutom beslutat att tillsätta ett speciellt referensråd, som ska kunna uttala sig om planerade beslut. Ska vi dessutom ha en s k oberoende granskare finns det alltid någon som också vill granska den granskaren, säger Carl-Viggo Östlund, men tillägger:

– Kan en oberoende granskning leda till ett återupprättat förtroendet för livbolaget så får vi väl göra en sådan.

Det referensråd som Carl-Viggo Östlund nämner ska bestå av tre personer utan övriga kopplingar till bolaget. Vilka dessa är, eller när detta referensråd ska vara i funktion, kan han inte svara på.

Livbolaget till försäljning

Den otydlighet som framträder i frågan om värdet av en oberoende granskning, återkommer när Carl-Viggo Östlund redogör för sin syn på var den eventuella vinsten ska gå vid en försäljning av SalusAnsvars livbolag: till moderbolaget eller till försäkringstagarna. Livbolaget har varit till försäljning under våren och ännu finns ingen köpare även om »förhandlingar pågår«. Bakgrunden till försäljningen är att SalusAnsvar på sikt inte ska driva en »producerande verksamhet« överhuvudtaget, utan bygga upp kontakter med externa producenter av försäkringar.

– Jag anser att vinsten ska tillfalla moderbolaget, SalusAnsvar. Det är moderbolaget som utvecklat affären och som äger livbolaget, säger Carl-Viggo Östlund.

Men alla livbolag drivs enligt s k ömsesidiga principer, vilket innebär att eventuella överskott ska tillfalla försäkringstagarna. Den diskussionen får Carl-Viggo Östlund att revidera sitt tidigare entydiga svar.

– Jag beskriver hur jag i princip ser på det. Men det är en diskussion som vi måste föra när vi kommer fram till en försäljning och det är styrelsen som måste ta beslutet.

Även Läkarförbundets VD Lars Andåker, som sitter som ägarrepresentant i styrelsen för moderbolaget SalusAnsvar och, som han själv uttrycker det, »har ett »moraliskt ansvar« inför förbundets medlemmar tillika försäkringstagare i livbolaget, vill vänta med att uttrycka en ståndpunkt rörande en eventuell försäljningsvinst.

– Jag vill inte föregripa den diskussionen, säger Lars Andåker.

Även om livbolag bygger på dessa ömsesidiga principer är det inte självklart hur en vinst vid en försäljning ska fördelas. Eva Ekström är chef på avdelningen försäkring och fonder på Finansinspektionen.

– Det finns absolut inga fördelningsnycklar efter en sådan försäljning. Det som ska tillfalla försäkringstagarna är överskottet i rörelsen, vilket exempelvis inte vinsten vid en försäljning kan betraktas som, säger Eva Ekström.

Ingen från förbundet i styrelsen

Lars Andåker anser, vilket även flera av ledamöterna i CS uttryckte då Carl-Viggo Östlund gästade CS, att förbundet borde ha en försäkringstagarrepresentant i livbolagets styrelsen. Carl-Viggo Östlund ifrågasätter dock om en sådan verkligen skulle kunna betraktas som oberoende.

– En oberoende ledamot ska inte representera en kund, och en från förbundet skulle kunna misstänkas för att främst bevaka Läkarförbundets intressen. Det är bättre att välja sådana som är allmänt respekterade, säger Carl-Viggo Östlund.

Hur förhåller det sig då med SalusAnsvars s k konceptkunder, vilka nämndes i ingressen. En konceptkund erbjuder lån, försäkringar och sparmöjligheter från SalusAnsvar, och känner ett sådant förtroende för bolaget att de marknadsför dessa produkter under eget varumärke. Läkarförbundet har, till skillnad från exempelvis Vårdförbundet, valt att inte vara konceptkund.

– Att den största ägaren i SalusAnsvar inte är konceptkund ser konstigt ut, det hade varit bra för bolaget om Läkarförbundet valt att vara det, säger Carl-Viggo Östlund.

– Diskussionerna som rört framför allt livbolaget ligger fortfarande och skvalpar, vilket förmodligen har betydelse för att Läkarförbundet är försiktigt med att ta det steget.

Läkarförbundets Lars Andåker säger att Läkarförbundets förtroende för SalusAnsvar är stort och att han gärna på sikt ser förbundet som en konceptkund.

– Men vi har ännu inte fört några sådana diskussioner, säger Lars Andåker.

Peter Örn

I luren: Stephan Rössner

Hallå, vad ska du sommarprata om?

Stephan Rössner.

|| Bland årets sommarpratere finns många debutanter. En av dem är Stephan Rössner, professor, överviktsenheten vid Huddinge Universitetssjukhus.

Vad ska du prata om?

Jag ska prata om matglädje och berättat roliga historier om mat och motion. Jag har lagat mat i hela mitt liv som amatörkock, och det blir egna materfarenheter från mina resor överallt i världen, till exempel om när jag lagade mat på scen i Monte Carlo. Poängen är att mat är roligt.

Vad ska du spela för musik?

Musiken kommer att ha matanknytning. Det finns massvis med rolig musik som handlar om mat. Till exempel ska jag prata om frukt och grönsaker och spela Elvis Presleys Tutti Frutti, jag ska prata om kaffe och spela Bachs kaffekantat. Det blir också Blommig falukorv, Povel Ramels låt om purjolök och någon låt med Trazan och Banarne.

Hur känner du inför uppdraget?

Det är ett kul och hedersamt uppdrag. Jag är inte nervös utan känner mig trygg, mycket eftersom jag har uppträtt en hel del, bland annat som improvisatör på Klara soppteater i Stockholm. Det jag inte är van vid är att ha manuskript, det har jag aldrig haft, men nu krävs det av mig att jag skickar in ett sådant. Men det blir direktsändning.

Ska du prata något om turerna kring din professur?

Jag övervägde att prata om det, men jag tror inte att det här är rätt forum. Jag tror heller inte att Karolinska institutet skulle uppskatta det. Möjligtvis ger jag i en bisats en allmän självvirkonisk fundering om mina anställningsförhållanden.

Stephan Rössners Sommar sänds den 25/6 kl 13.05 i Sveriges Radio P1.

Sara Zetterlund-Holfve

sara.zetterlund-holfve@lakartidningen.se

Fotnot Stephan Rössner innehar sedan 1990 en professur i hälsoinriktad beteendeforskning vid Karolinska institutet. Den har finansierats av Svensk Mjölksk som dock sedan två år inte velat betala. Karolinska institutet hävdar betalningskyldighet enligt avtal och har stämt Svensk Mjölksk.

Tillfällig chefredaktör utsedd

|| Kristina Räf, mångårig redaktionell medarbetare i Läkartidningen, har av Läkarförbundet utsetts till tillfällig chefredaktör och ansvarig utgivare för Lä-

kartidningen. Detta i väntan på att en permanent efterträdare till Marianne Kronberg, som nyligen lämnat posten, rekryterats. (LT)